

PERMANENTNÁ FORMÁCIA ABSOLVENTOV TEOLOGICKÝCH FAKÚLT

prof. ThDr. Marek Petro, PhD.

PREDMET: Všeobecná morálna teológia – Sloboda

TÉMA I: SLOBODA ČLOVEKA – DAR A ZODPOVEDNOSŤ

Encyklika pápeža sv. Jána Pavla II.

Veritatis splendor

»V knihe Genezis čítame: „Pán Boh však takto prikázal ľuďom: „Zo všetkých stromov raja môžeš jesť. Zo stromu poznania dobra a zla, z toho nejedz! Lebo v deň, kedy by si z neho jedol, istotne zomrieš.“ (Gn 2, 16-17). Týmto obrazom zjavenie učí, že právomoc rozhodovať o dobre a o zle neprislúcha ľuďom, ale jedine Bohu. Zaiste, človek je slobodný, pretože môže Božie prikázania pochopiť i prijať. Jeho sloboda je naozaj veľká, pretože môže jesť „zo všetkých stromov raja“; predsa však nie je nekonečná, pred „stromom poznania dobra a zla“ sa musí zastaviť, keďže musí prijať mravnú normu, ktorú Boh dáva ľuďom: a ak ju človek prijme, skutočne sám realizuje svoju slobodu. Boh, ktorý jediný je dobrý, dokonale pozná, čo je pre človeka dobré, a z lásky k nemu mu to predkladá v prikázaniach. Zákon Boha teda nepotláča ani nevylučuje slobodu človeka, naopak, znamená jej záruku i podporu.«¹

„Bez slobody niet pravej ľudskosti, pretože ľudská bytosť bola stvorená slobodná a na to, aby zostala slobodná. (...) Zároveň sloboda však nie je automatickým výdobytkom, ktorý sa nemení a zostáva raz a navždy. Nie! Sloboda je vždy cestou, niekedy ťažkou, ktorú treba neustále obnovovať, bojovať za ňu každý deň. Na to, aby ste mali skutočnú slobodu, nestačí, aby sme boli slobodní na vonkajšej rovine alebo v spoločenských štruktúrach. Sloboda nás priamo volá k zodpovednosti za svoje rozhodnutia, k rozlišovaniu, k tomu, aby sme rozvíjali životné procesy.“²

NAŠA ÚLOHA:

Kritické skúmanie fenoménu »sloboda« a jeho vedecká a praktická interpretácia na základe náuky Magistéria cirkvi – v tom tkvie naša úloha.

LITERATÚRA:

JÁN PAVOL II.: Encyklika VERITATIS SPLENDOR o základných otázkach cirkevnej náuky o mravnosti. In: <https://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-papezov/c/veritatis-splendor>.

FRANTIŠEK: Príhovor pápeža Františka v Dóme sv. Martina (13.09.2021). In: <https://www.vaticannews.va/sk/papez/news/2021-09/prihovor-papeza-frantiska-v-dome-sv-martina.html>.

PETRO, M.: Biskup Ján Hirka - slobodný v neslobode. Odkaz pre budúcnosť. In: *Disputationes quodlibetales XX. : dôstojnosť človeka a jeho budúcnosť*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Gréckokatolícka teologická fakulta, 2017.

PETRO, M.: Dekalóg - subvencia slobody. In: *Theologos : theological revue*. roč. 19, č. 1 (2017), s. 71-88.

PETRO, M.: *Povolanie človeka k blaženosti 2* [print] / Marek Petro, Cyril Hišem, Michal Wyrostkiewicz. I. vyd. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2019.

PETRO, M.: Reflexia nad slobodou ľudského skutku. In: *Aplikácia nových prístupov k ľuďom v kontexte mediálnej a probačnej práce*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, Gréckokatolícka teologická fakulta, 2017.

¹ Encyklika pápeža Jána Pavla II. VERITATIS SPLENDOR o základných otázkach cirkevnej náuky o mravnosti (35). In: <https://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/dokumenty-papezov/c/veritatis-splendor>.

² FRANTIŠEK: Príhovor pápeža Františka v Dóme sv. Martina (13.09.2021). In: <https://www.vaticannews.va/sk/papez/news/2021-09/prihovor-papeza-frantiska-v-dome-sv-martina.html>.